

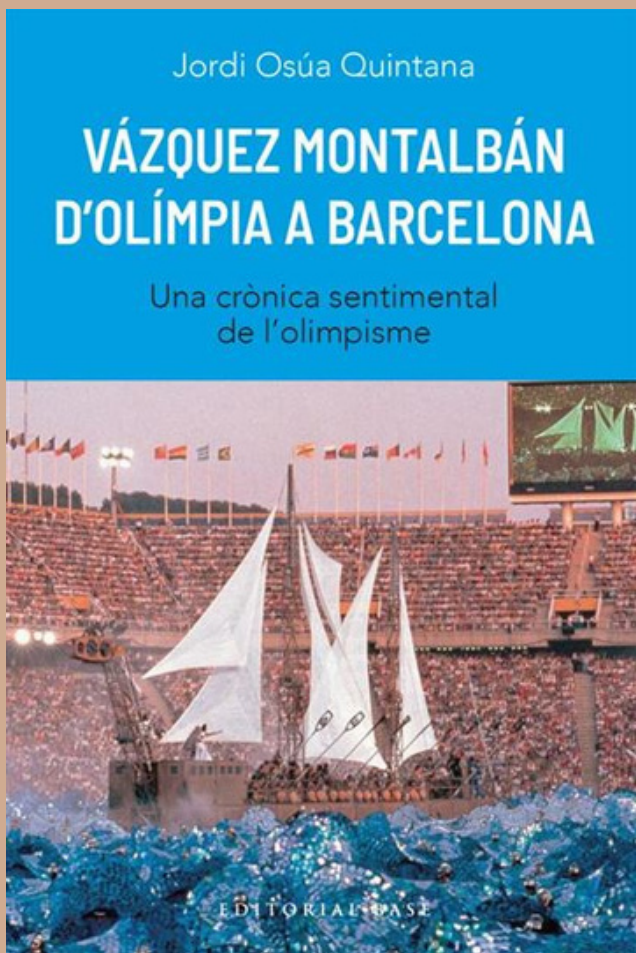
ABRIL 2025

Recomanacions Llibres Sant Jordi 2025

RECOMANACIONS FETES
PEL PROFESSORAT
DE L'ISCREB

[is]creb

Institut Superior de Ciències
Religioses de Barcelona

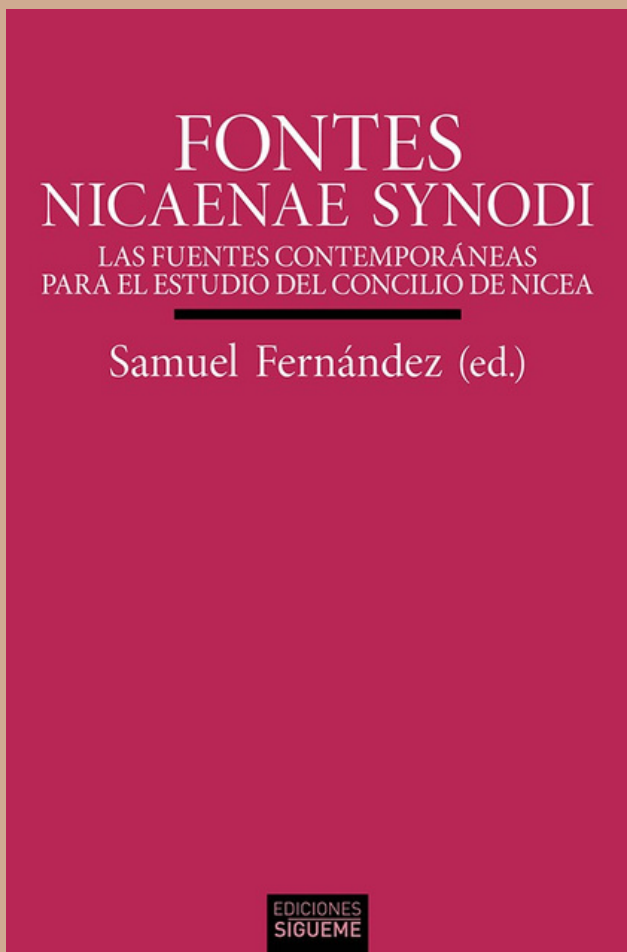

Vázquez Montalbán, d'Olimpia a Barcelona. Una crònica sentimental de l'olimpisme

Jordi Osúa Quintana. *Editorial Base* (2025).

En Jordi Osúa va estudiar a l'ISCREB i va dedicar la seva tesina de llicenciatura a estudiar les interseccions entre l'esport i la religió. Posteriorment va defensar una tesi doctoral a l'INEFC sobre el pensament esportiu de Manuel Vázquez Montalbán. Aquest llibre és una reflexió sobre els Jocs Olímpics des de la perspectiva crítica i humanista d'aquest prolífic escriptor. Repassa la història moderna dels Jocs, destacant les seves contradiccions, i es centra en l'impacte de Barcelona 92..

RECOMANA: JOSEP OTON

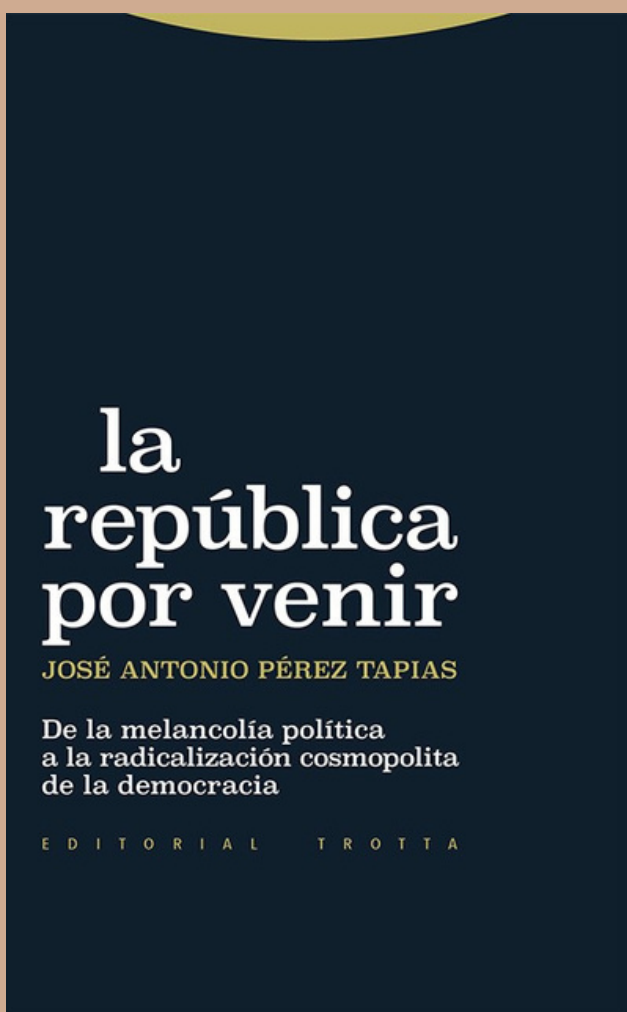
Fontes Nicaenae Synodi.

Las fuentes contemporáneas para el estudio de Nicea

Samuel Fernández (ed). *Editorial Sígueme* (2025).

La commemoració dels 1700 anys del concili de Nicea no seria completa sense un recull de les fonts (credo, cànons, cartes, debats teològics) que van configurar el cristianisme dels primers segles. Les excel·lents introduccions als textos originals (grecs, llatins i siríacs) ajuden a entendre l'ambigua dependència d'una teologia que durant segles dependrà de les conceptualitzacions filosòfiques i filològiques. Imprescindible lectura per als estudiants i professors de ciències de la religió que sempre han d'acudir a les fonts originàries.

RECOMANA: FRANCESC-XAVIER MARÍN

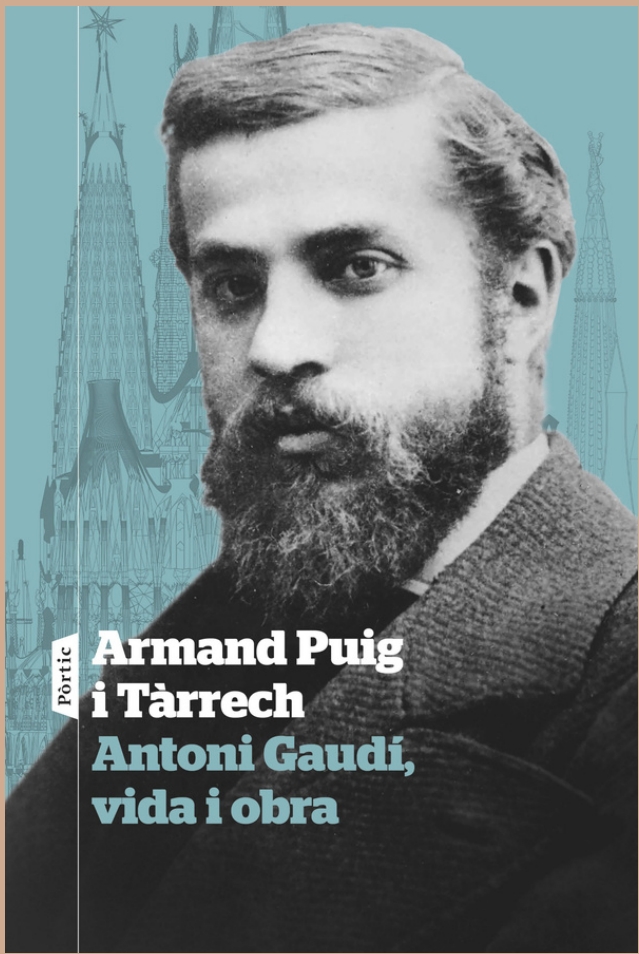

La república por venir

José Antonio Pérez Tapias. *Editorial Trotta* (2025)

La democràcia rep amenaces des de diferents instàncies: la desmesura del populisme, els enganys de la postveritat, la deshumanització de la política... L'autor en proposa una revitalització des de la tradició del republicanisme participatiu, la redefinició del concepte de sobirania, l'apel·lació a la fraternitat, la laïcitat com a dessacralització del poder, el cosmopolitisme que acaba amb l'hegemonia occidental i un nou humanisme ecologista i feminista. Lectura imprescindible davant la ximpleria de Trump i el rearmament de la Unió Europea

RECOMANA: FRANCESC-XAVIER MARÍN

Antoni Gaudí, vida i obra
Armand Puig. Editorial Pòrtic (2024)

La setmana abans del 23 d'abril hem rebut la notícia que el papa ha acceptat fer Gaudí venerable. El Sant Jordi d'enguany pot ser una oportunitat per redescobrir la figura d'Antoni Gaudí amb la biografia "Antoni Gaudí, vida i obra" d'Armand Puig i Tàrrach. Aquesta ha estat publicada per l'editorial Arpa, en castellà i per Pòrtic, en català.

La biografia d'Armand Puig ens apropa a un Gaudí sense floritures, sense mites, un Gaudí que viu diferents etapes que el van conduint a una fe sincera i sense fissures. Tot el que explica el llibre està molt ben documentat, des del naixement fins la seva mort, que serà recordada el proper any, centenari del seu traspàs.

RECOMANA: MÒNICA SANTÍN

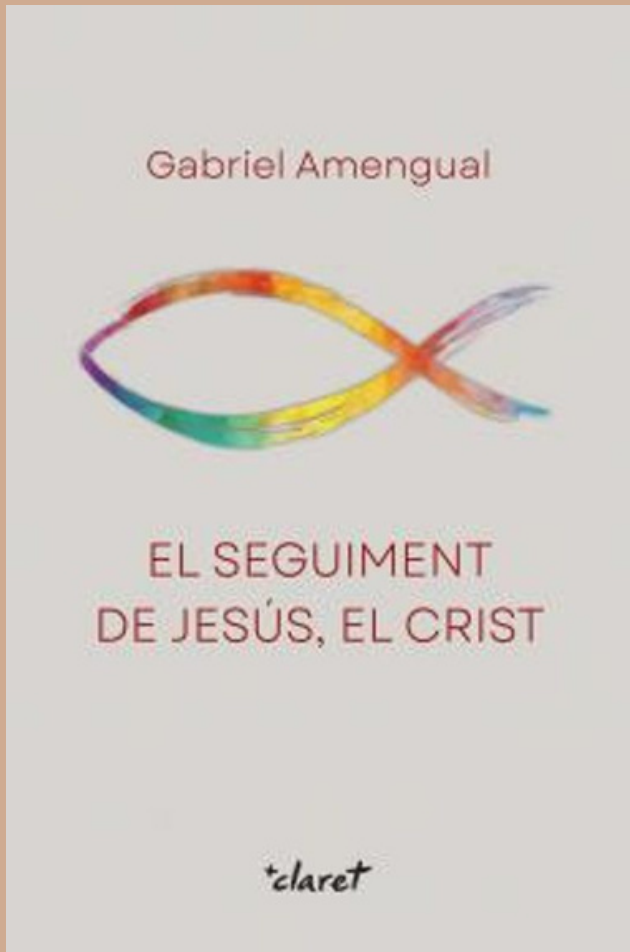

Teología de la movilidad humana
De la hospitalidad al derecho a no tener que emigrar
José Manuel Aparicio. Editorial BAC (2024)

El batejat ha de ser hospitalari amb l'estranger. Aquesta és la tesi que recorre tot el llibre. Es tracta d'un estudi al voltant de la mobilitat humana per a prendre consciència de la gravetat de l'assumpte i de la postura cristiana. Per a això l'autor recorre els textos bíblics demostrant la centralitat del tema indicant que l'acolliment és un element decisiu i inherent del cristià. No es tracta d'una qüestió accessòria sinó d'una realitat que configura la pròpia experiència de fe. Així, a més del recorregut bíblic, l'autor fa un repàs a la tradició catòlica, començant per la patristica i acabant pel papa Francesc.

Ens trobem davant un molt bon llibre de teologia que assenyala el que potser és el signe dels temps més clar i central d'aquest moment.

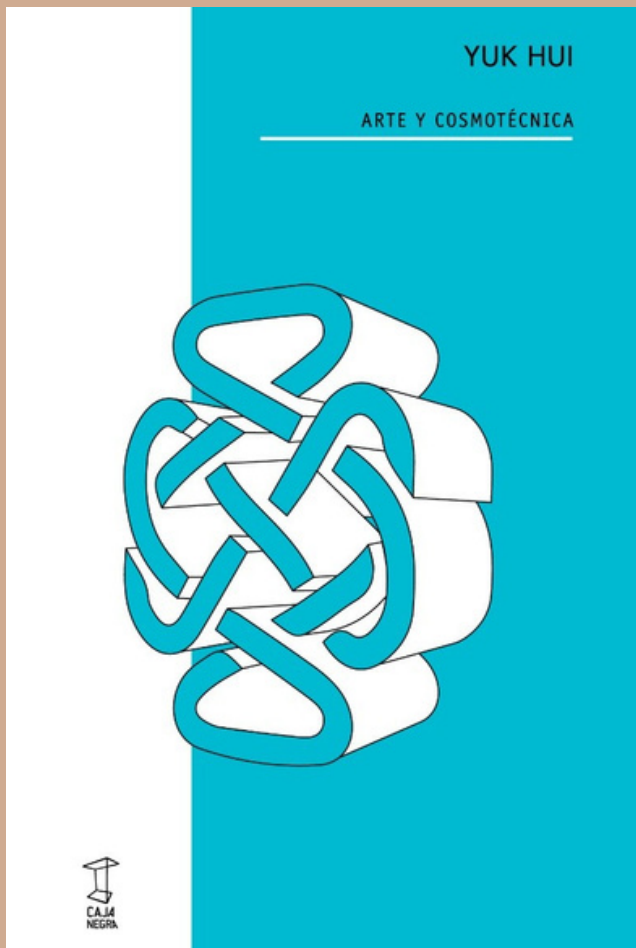
RECOMANA: MANUEL ANDUEZA

El seguimiento de Jesús, el crist
Gabriel Amengual. Editorial Claret (2024)

El llibre que recomanaria per aquest Sant Jordi és "El seguiment de Jesús, El Crist" del professor emèrit de l'ISUCIR, el Centre d'estudis teològics de Mallorca i de la Universitat de les Illes Balears, Mn. Gabriel Amengual Coll publicat el 2024 per l'Editorial Claret. En aquest petit estudi divulgatiu sobre el significat del terme "seguiment", Amengual desplega un ventall d'aspectes que el caracteritzen com a la relació personal amb Jesús. A partir de la relació de Jesús amb els seus deixebles (en el primer capítol) i de la proclamació del Regne de Déu (en el segon capítol), l'autor ens fa descobrir l'aventura a la qual estem avui convidats com a deixebles seus. El llibre acaba amb uns exemples d'itineraris de seguiment (en el tercer capítol) com són els que trobem en l'evangeli de Marc, en la vida de Francesc d'Assís i de Carles de Foucault. Com viure l'amistat i la cooperació amb la missió de Jesús o la fidelitat i creativitat a la qual som impel·lits avui són alguns dels temes tractats de forma planera en aquest escrit de Mn. Amengual.

RECOMANA: MARC MERCADÉ

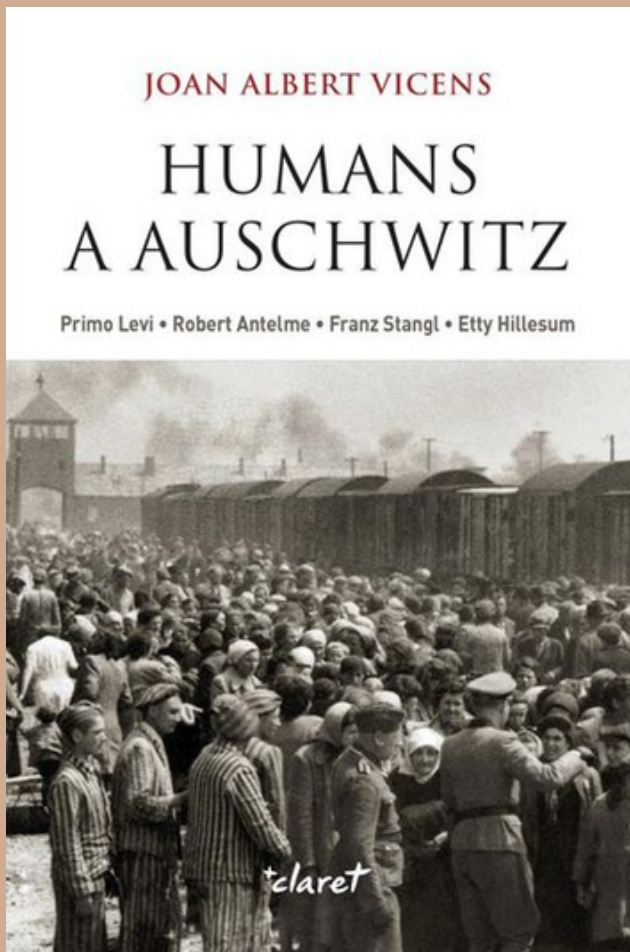

Arte y cosmotécnica

Yuk Hui. Editorial Caja Negra (2025).

El principal filòsof xinès contemporani continua el seu debat amb Heidegger al voltant de l'art i la tècnica com a criteris de comprensió de la condició humana. La filosofia xinesa tradicional inspirada en el budisme i el taoisme ajuda a superar una modernitat occidental bloquejada i esgotada: la pintura sanshui, la continuïtat oposicional recollida en el concepte xuan i, evidentment, les teories del yin i el yang evidencien la possibilitat d'una relació no instrumental amb la realitat. La filosofia i l'espiritualitat xinesa al servei de l'auto-transcendència humana.

RECOMANA: FRANCESC-XAVIER MARÍN

Humans a Auschwitz

Joan Albert Vicens. Editorial Claret (2025).

Què significa ser humà en condicions extremes? Humans a Auschwitz explora aquesta pregunta a partir dels testimonis reals de figures com Primo Levi, Robert Antelme i Etty Hillesum, presos en camps de treball i extermini nazis, i del punt de vista de Franz Stangl, comandant de Treblinka.

Aquest llibre ofereix una anàlisi profunda sobre la condició humana en el context dels camps nazis, abordant temes com la lluita per la dignitat i la supervivència, la presència simultània de bondat i maldat en situacions límit o l'esperança i l'amor incondicional enmig del sofriment més extrem.

RECOMANA: ANTONI BOSCH-VECIANA

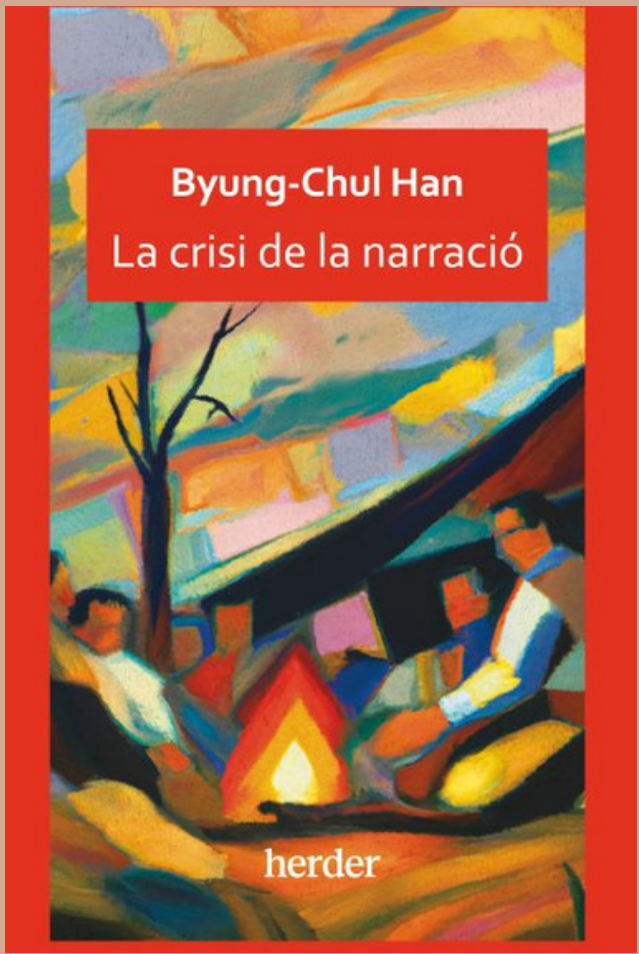

Science et religion

Jean-Michel Maldamé. Editorial Cerf (2025)

Este es el relato de la fuga y la muerte de tantos y tantos "Benjamines", que ayer y hoy recorren un camino oscuro, difícil, incierto, trillado por el sufrimiento y la dureza de la incertidumbre: el camino de la víctima. Es como una narración sobre la naturaleza humana: víctimas y verdugos, sufrimiento e indiferencia, coraje y cobardía, en un contexto hostil donde el azar favorece a unos, mientras hunde a los otros. El autor, con lenguaje directo, acerca a la persona de Walter Benjamin (Berlin 1892-Portbou 1940), uno de los autores más influyentes del siglo XX. No se hace un lectura intelectual de su pensamiento sino una aproximación humana, a su contexto biográfico. Su sensibilidad y sufrimiento nos acerca a un Benjamin de carne y hueso: el hombre que mira, ve, reflexiona, sufre y denuncia.

RECOMANA: ANTONI BOSCH-VECIANA

La crisi de la narració

Byung-Chul Han. Editorial Herder (2023)

Per Sant Jordi us recomano la lectura de “La crisi de la narració”, de Byung-Chul Han i editat per Herder. És un llibre que ens fa prendre consciència de la importància del fet narratiu, del posar-nos en una història i en la Història en contraposició al consum desmesurat de les “storys” que trobem a les xarxes socials. Amb el treball de la narració podem obrir una finestra a la recerca de sentit, propi i comunitari; a poder tenir un lloc en el món; a crear llaços que teixeixen relacions en un món que, com tan sovint indica el papa Francesc, dol de vincles interpersonals.

RECOMANA: ELOI ARAN

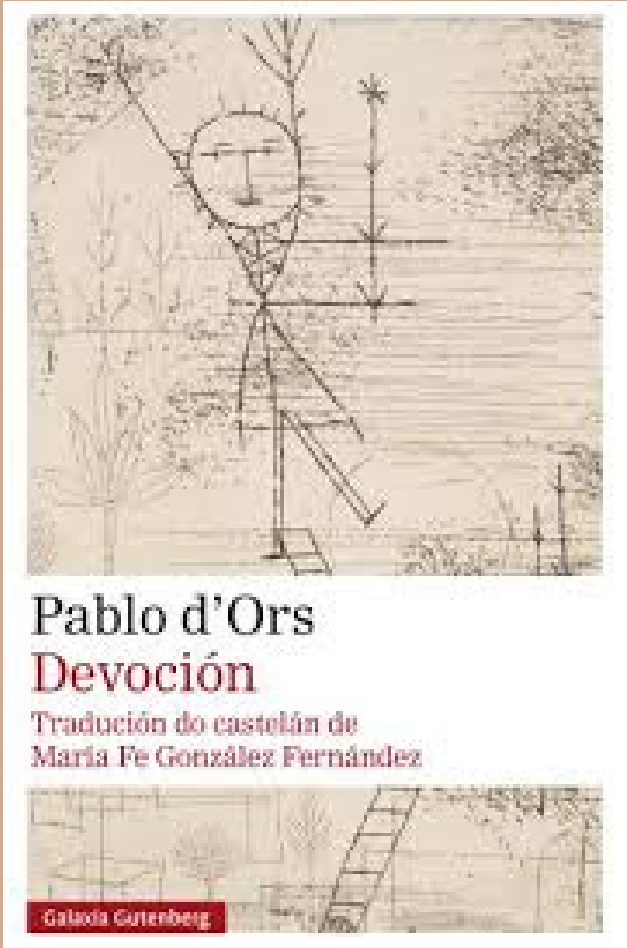

La roca i l'aire

Raül Garrigasait. Fragmenta Editorial (2025)

Llegir “La roca i l'aire” és com entrar en una església petita del romànic català amb ulls curiosos i ment oberta: hi ressona l'eco de quelcom que t'invaeix... no hi vas a resar però obres el cor a la B/bellesa. Raül Garrigasait parla de la cultura occidental catalana que oscil·la entre la solidesa de la roca i la lleugeresa de l'aire, com qui busca Déu en el silenci d'un absis o en un estel fugaç. L'art i la religió marquen el camí de la lectura, no per predicar, sinó per ajudar-nos a pensar d'on venim i què ens mou. És un assaig on l'art, la fe i la raó es miren de reüll, buscant un punt on reconciliar-se. És un llibre que fa reflexionar amb una prosa de lectura agradable que agradarà tant als qui creuen com als qui dubten.

RECOMANA: CRISTINA SÁNCHEZ

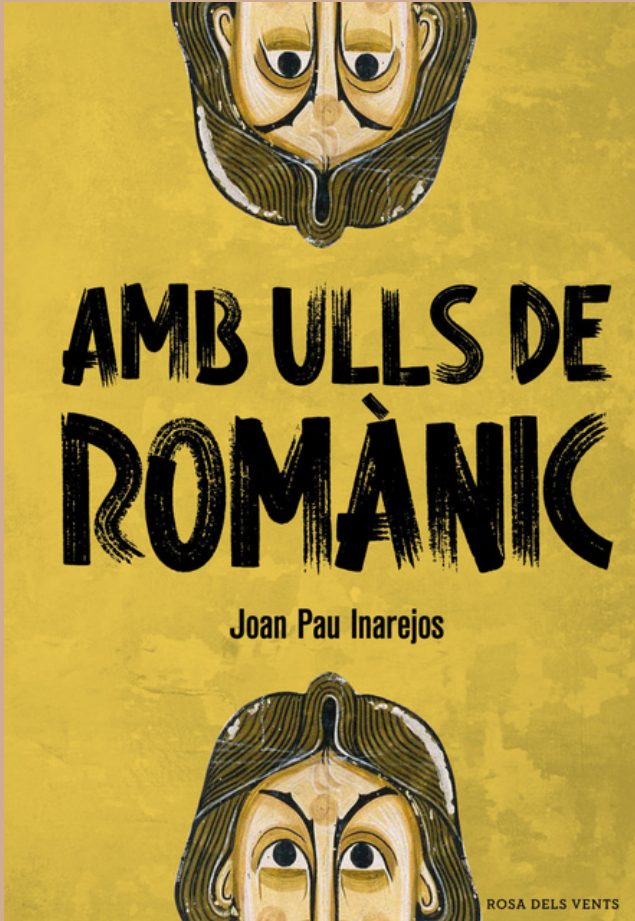

Devoción

Pablo d'Ors. Editorial Galaxia Gutenberg (2025)

Es una nova versió d'El Pelegrí rus, un clàssic de l'espiritualitat cristiana ortodoxa i de la literatura devocional. L'autor evoca els principals ensenyaments amb vista a l'autoconeixement que extreu del seu estudi. L'atractiu que els Relats del pelegrí rus continuen suscitant avui dia en tants lectors, rau sens dubte, en la personalitat del seu protagonista, un enamorat de Déu.

RECOMANA: LLUÍS AGUSTÍ

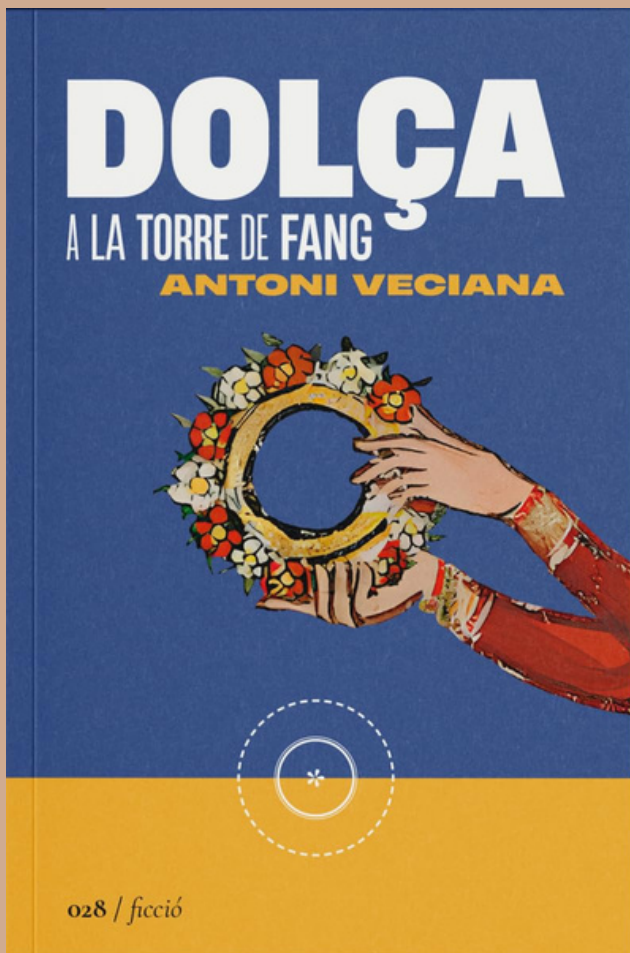
Amb ulls de romànic

Joan Pau Inarejos. Editorial Rosa dels Vents (2025).

Una passejada “diferent” pel romànic català. Amb un estil simpàtic, planer, a vegades irònic, sense tecnicismes, culte, rigorós, amb un llenguatge actual, entenedor: “Al darrera d’aquestes línies no hi ha cap acadèmic ni cap professor, sinó un periodista enamorat de l’art que darrerament s’ha dedicat... a la divulgació del romànic a Catalunya” (p. 13).

Esglésies, esglesioles, ermites, frescos, capitells, frontals claustres, museus... La primera referència als ulls del Crist de Taüll no deixa de ser una guia pels nostres, que al llarg de les descripcions i referències que es fan, miren amb “altres ulls” allò que ja han vist, o bé, descobreixen de nou. Beget, Cuixà, Ripoll, S. Pere de Rodes, Solsona, Empúries, l’Estany, el Brodat de la Creació... i un llarg llistat de llocs transformen la nostra mirada lectora en un descobriment de quelcom que, malgrat vist, esdevé novedós. I no diguem del munt de “romànics” que ens fa veure, detalls desaparebut, oblidats, ignorats, d’aquest art que en paraules de l’autor “és un art d’ulls”. Tot s’hi troba en el romànic: la Maiestas Domini (Crist en Majestat), la Maiestas Mariae, les marededéus amb el nen, la naturalesa simbòlica, astral, cosmològica, bestial, el Diluvi en miniatures i capitells, el temps i el treball, la fauna, representacions de l’Àntic i Nou Testament, el pecat i el càstig, el Cel i l’Infern, etc. Tot és representat i, sovint, es relaciona amb moments i autors moderns: Chagall, Picasso, Puig i Cadafalch, mossèn Gudiol, etc.

RECOMANA: ROSA MARIA BOIXAREU

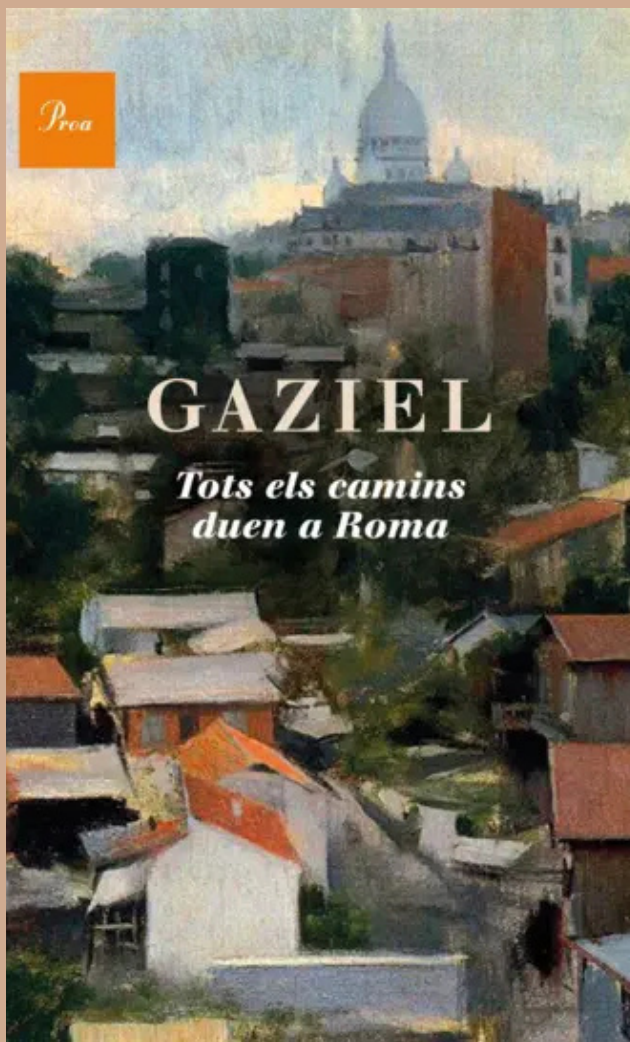

Dolça a la torra de fang

Antoni Veciana. Editorial La Segona Periferia (2024)

Ens hem de situar en el temps narrat: Ramon Berenguer III, comte de Barcelona, es casa en terceres núpcies amb Dolça de Provença; interessos territorials. Som a començaments del segle XII i Dolça empen el viatge cap a Barcelona amb la narradora, musulmana, esclava, serventa, regal de casament, se’ns presenta com una Xahrazad; amb les donzelles Antiga i Nicolaua. Aquest és el marc narratiu, vital, del llibre. I en aquest marc l’autor fantasieja amb els recursos del seu temps: llegendes, rondalles populars, creences, sortilegis, rituals, i, entremig, novel·la la vida de Dolça atrapada en un mon fosc, marronós, com el fang. Però el fang també és creatiu: l’artista fa obres d’art amb ell; de la brutalitat amb que Dolça viu es va formant una personalitat coratjosa, lliure, que porta el seu rebuig a transformar la venjança de l’espòs en una rèplica abillada de dignitat.

RECOMANA: ROSA MARIA BOIXAREU

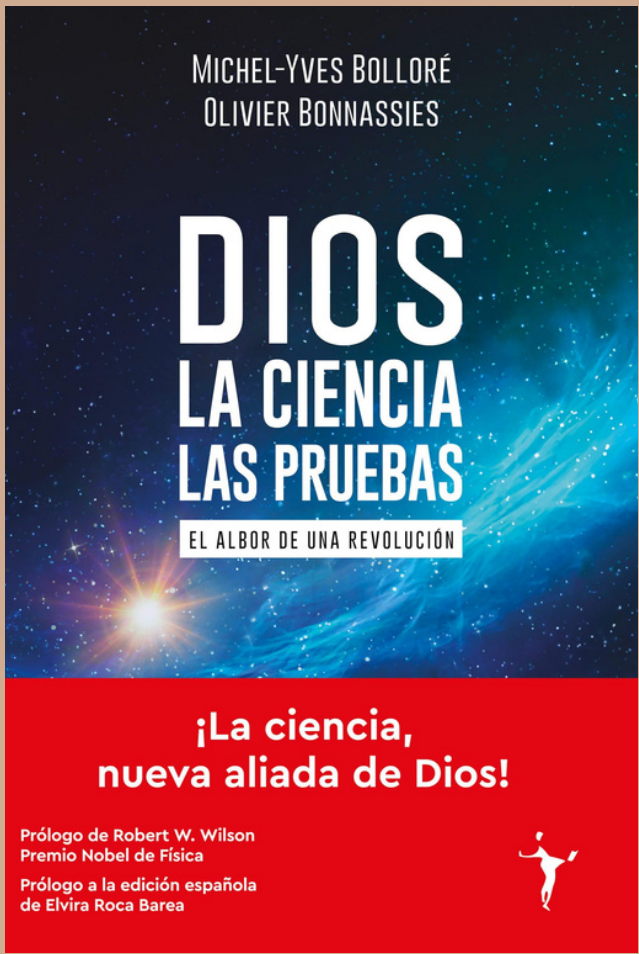
Tots els camins duen a Roma

Gaziell. Editorial Proa (2025)

Memòries d’una època que destillen humanitat. Gaziell (1887-1964), pseudònim d’Agustí Calvet, ens passeja per un temps propi, individual i col·lectiu. Els apunts personals, les seves vivències, no dissimulen res: el desencaixament familiar, els moments amargs, l’empenta, els fracassos, la duresa de la supervivència, l’amistat, un munt de relacions, etc., van forjant una personalitat i un futur.

Recrea un temps que el fa reviure amb curiositat per com l’explica amb pinzellades d’un cert humor i de molt bon llegir. Un munt de gent coneguda es passeja per aquestes Memòries: Narcís Oller, Josep Pin i Soler, Enric Prat de la Riba, Eugeni d’Ors, Maragall, Bergson, Rubió i Lluch, Giner de los Rios... els grups i escoles literàries de l’Ateneu Barcelonès, l’enterrament de mossèn Cinto, la formació universitària, la Setmana Tràgica a Barcelona, la burgesia que es “fa veure” pel passeig de Gràcia... El llibre és una reflexió, detallista, sobre persones, el seu temps i ell mateix. Gaziell interpreta aquest temps que, sobretot, transcorre entre Barcelona, Madrid i París.

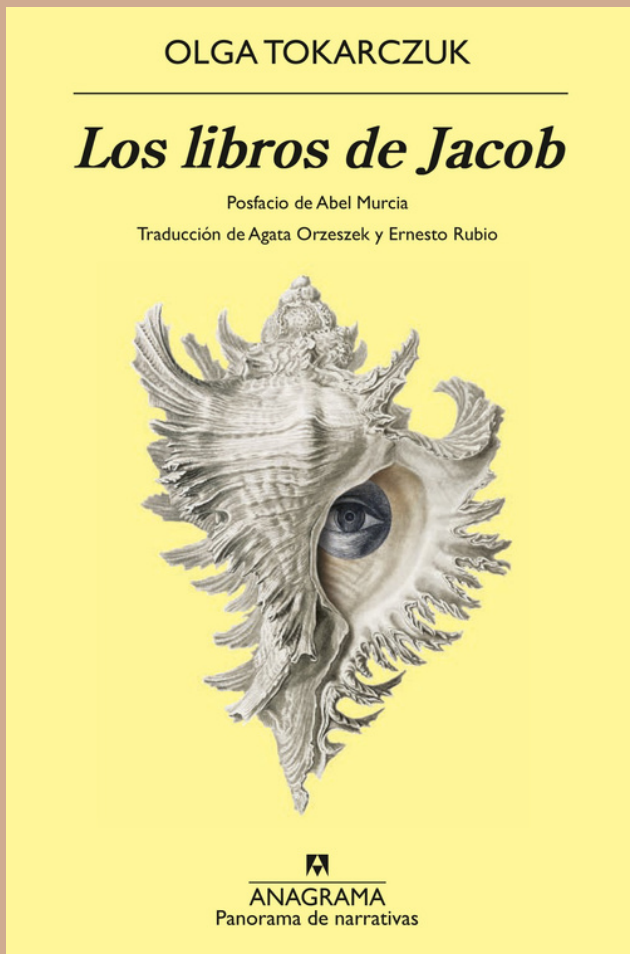
RECOMANA: ROSA MARIA BOIXAREU

Dios, la ciencia, las pruebas. El albor de una revolución
Michel-Yves *Bolloré* i *Olivier Bonnassies*. Editorial Funambulista (2023)

Michel-Yves Bolloré i Olivier Bonnassies ens ofereixen un viatge per la física, la cosmologia i la filosofia amb l'objectiu de mostrar que la ciència moderna no només no exclou Déu, sinó que es referma en la seva existència. "Déu - la ciència - les proves" és un llibre ben documentat, escrit per creients però adreçat també als qui dubten o, simplement, volen comprendre millor el diàleg entre fe i raó. És una lectura que sorprèn per la seguretat amb què es tracten les dades, però encara més per com aquestes aconseguixen arrencar un somriure al lector: còmplice en la creença o interpellat en el dubte. Cada pàgina convida a repensar i, sovint, a tornar enrere per rellegir amb una mirada més desperta. Un llibre que convida a creure amb raó i a raonar amb esperança.

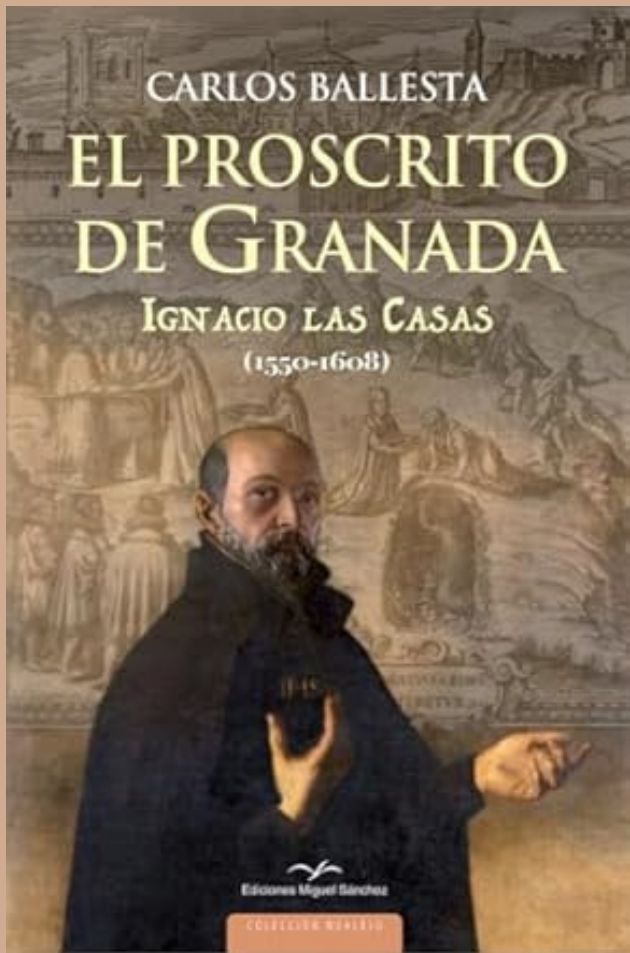
RECOMANA: CRISTINA SÁNCHEZ

Los libros de Jacob
Olga Tokarczuk. Editorial Anagrama (2023)

L'escriptora polonesa Olga Tokarczuk continua sent una gran desconeguda. Tot i haver guanyat el premi Nobel de literatura el 2018 els seus llibres no estan entre els més venuts i pocs han estat traduïts al català. L'obra que recomano es la que acabo de llegir. Una novela enciclopèdica que té al darrere un documentat estudi històric sobre la secta jueva de Jacob Frank, que tingué el seu punt més àlgid durant la meitat del s. XVIII. Es un llibre però son diversos llibres, com la vida de Frank es una vida però semblen diverses vides. Segurament la pluralitat i la diversitat siguin el tema principal. Nòmades entre diverses fronteres i imperis l'austrohongarès, l'otomà, el rus i la decadent confederació polonesa i lituana... Nòmades entre religions (jueus ortodoxos, jueus antitalmudistes que es fan catòlics, cristians de totes les branques, musulmans); nòmades lingüístics (polonesos, rusos, alemanys, turcs)... Qui busqui ortodòxies, realitats úniques clares i distintes no les trobarà aquí. Perquè la història europea, ara que hi ha tanta gent que en fa reconstruccions unívoques, sempre ha estat marcada pel mestissatge i la pluralitat. Aquesta ha estat segurament la seva gran força i també la seva dificultat.

RECOMANA: SANTI TORRES

El Proscrito de Granada: Ignacio de las Casas (1550-1608)
Carles *Ballesta*. Editorial Miguel Sánchez (2024)

Poca gent és del tot conscient de què en el mateix temps que es desenvolupava el segle d'Or de la mística espanyola, l'àrab era encara parlat per mil·lers de moriscos de Llevant fins a Granada. La Companyia de Jesús va plantejar-se crear missions d'evangelització inspirades en les missions de les Índies d'Amèrica, on l'aprenentatge de la llengua local era fonamental. Alguns jesuïtes aprenengueren àrab per hi ser enviats i alguns moriscos entraren a la Companyia de Jesús, el més prestigiós dels quals va ser Ignacio de las Casas, originari de l'Albaicín. La novel·la història de Carlos Ballesta explica l'apassionant vida d'aquest jesuïta que va arribar a ser conseller del Papa, a la vegada que el seu germà triava la rebel·lió morisca i l'exili a Algèria en oposició a la Pragmàtica Sanció de Felip II contra els moriscos de Granada.

RECOMANA: JAUME FLAQUER

Viaje a la transparencia

Nelly Sachs. Editorial Trotta (2009)

L'obra poètica de Nelly Sachs és un «viatge on la pols no existeix», un «viatge a la transparència». Però el viatge comença als camps d'extermini, on els epitafis de les víctimes estan «escrits a l'aire», com el fum en què s'han transmutat els seus cossos. La lírica de Nelly Sachs prové del repte d'expressar l'horror amb els mitjans del llenguatge literari. Un llenguatge que té les seves arrels als llibres dels Profetes, als Salms, la Torà i les llegendes del jasidisme. En un procés paral·lel al de l'obra del seu estimat i admirat amic, Paul Celan, amb qui va mantenir una correspondència imprescindible, Nelly Sachs lliura en els seus poemes una llengua nova que no s'imposa, sinó que s'exposa als sentits, a la intel·ligència i l'emoció, a la nostra dicció. Nelly Sachs., nascuda a Berlín el 1891, publica els seus primers poemes el 1929. El 1940 fugí amb la mare a Suècia, on viu exiliada i precàriament. A Estocolm desenvolupa una poesia madura, nascuda del patiment del poble jueu. Durant anys resta en l'oblit fins que és reconeguda a partir dels anys cinquanta. Rep diversos premis, com el Nobel el 1966. Mor el 1970 a Estocolm.

RECOMANA: EZEQUIEL MIR

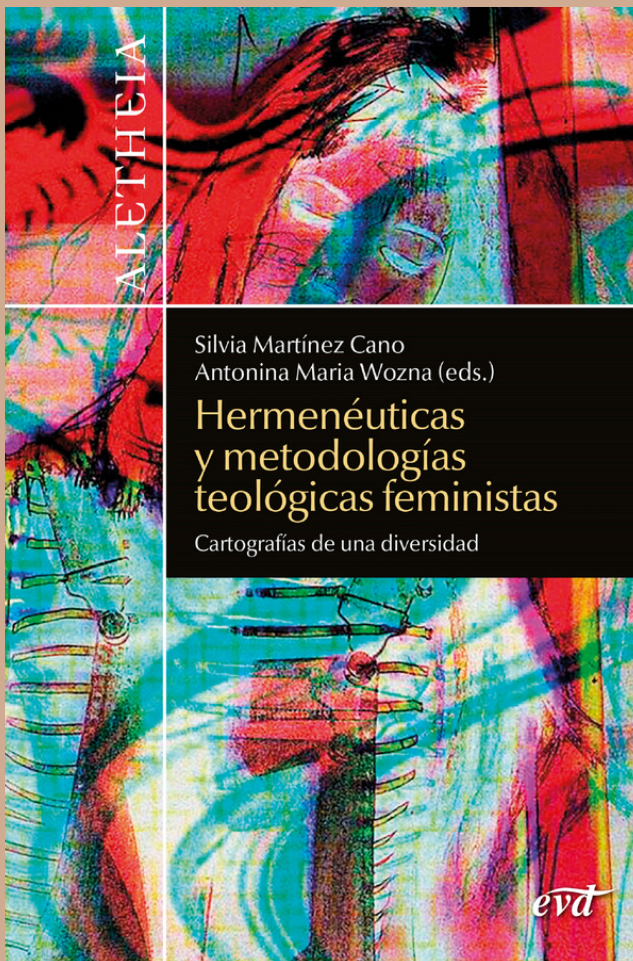

La sabiduría del peregrino

Anselm Grün. Editorial Sal Terrae (2009)

Estem en temps de peregrinacions. Som peregrins d'esperança. ¿Què comporta ser peregrí? En aquest petit volum de noranta tres pàgines, Anselm Grün ens ho explica de manera senzilla i directa. Ens invita a descobrir els misteris de la peregrinació i a experimentar la transformació interior. Anselm Grün, monjo benedictí alemany, combina des de fa dècades la gestió d'una abadía amb l'acompanyament espiritual i l'escriptura de llibres sobre espiritualitat. El seu llibre és una guia profunda i accessible sobre el sentit espiritual de la peregrinació. Parteix de l'experiència humana ancestral de posar-se en camí per buscar el sentit de la vida i l'aplica a l'art de viure. Ser pelegrí és obrir-se a la incertesa, a la natura, als altres i a Déu. El llibre es divideix en set capítols, cadascun amb una cita inicial i una reflexió sobre una etapa del camí. Destaca la importància de la conversió interior com a veritable fruit de la peregrinació. Seguir Crist es presenta com l'única llum i camí segur. El final del llibre compara la peregrinació amb un renaixement espiritual. És una obra útil tant per a creients com per a cercadors de sentit, i pot esdevenir una eina d'evangelització o aprofundiment.

RECOMANA: LLUÍS AGUSTÍ

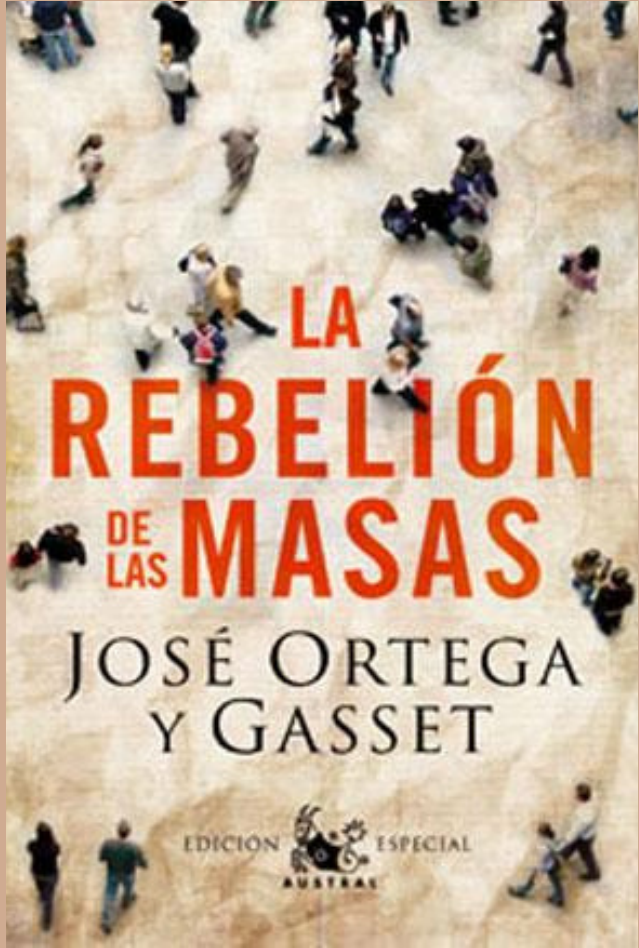

Hermenéuticas y metodologías teológicas feministas-Cartografías de una diversidad

Silvia Martínez Cano, Antonina Wozna (eds). EDV Col Aletheia (2025)

L'Asociación de Teólogas Españolas (ATE) ha volgut avaluar en els darrers anys el treball hermenèutic i metodològic de la teologia feminista. Aquest llibre analitza la pluralitat de mirades i enfocaments dins d'aquest corrent teològic. L'objectiu és valorar-ne la rellevància i adequació en la recerca teològica actual. També vol respondre als signes dels temps del segle XXI. L'obra ofereix un mapa conceptual de les urgències i reptes que afronten les teologies feministes avui. S'exploren diverses procedències i maneres d'entendre la teologia amb mirada de dona. Es destaca la necessitat d'una teologia més inclusiva i crítica. El llibre busca renovar el pensament teològic des d'una perspectiva feminista. Proposa eines per a una millor comprensió del futur de la teologia. I reivindica la seva aportació transformadora al món religiós i acadèmic.

RECOMANA: ROSER SOLÉ

La rebelión de las masas

José Ortega y Gasset. Editorial Austral (2009)

El 1930 es va passar a llibre un seguit d'articles periodístics previs escrits per Ortega. Ha passat quasi un segle, però crec que es tracta d'una obra tremendament actual, ja que vivim camuflats dins una massa informe que segueix el dictat del poder. Escrit en un moment de creixement de certs moviments populistes a Europa, com ara, alerta sobre el fet que liderin grups de persones sense un pensament propi crític, conformistes, i sense capacitat de produir emancipació humana ni de caire espiritual. L'home massa que caricaturitza és l'ésser humà de les xarxes socials, dels vídeos de tik-tok i que avui dia buida de sentit la joventut i també moltes capes d'adults a tot el món.

RECOMANA: ISAAC LLOPIS

La conversa dels ocells

Farid ud-Din Attar. Editorial Tres Portals (2023)

«Les set valls» és el nucli del poema La conversa dels ocells i narra el viatge —físic i espiritual— de les aus a la recerca del sentit de l'existència, un viatge acompanyat d'un bon grapat de breus relats humans que n'exemplifiquen el contingut i entretenen el lector. A més, l'edició inclou la reproducció de magnífiques il·lustracions en color provinents de manuscrits perses. Com apunta Carles Duarte al pròleg: "Llegir avui «Les set valls» de La conversa dels ocells, del segle XII, és acostar-nos a una cultura persa prodigiosa per ella mateixa i relligar el que som amb l'univers sufí, que integra la visió de l'islam, sense desprendre's del tot del mazdeisme previ i del territori històric i espiritual on conflueix amb el llegat hebreu i la visió cristiana."

Farid ud-Din Attar. Mitjan segle XII - primer terç del segle XIII. És considerat un dels místics més importants de l'islam. Fou un poeta, teoritzador del sufisme i hagiògraf d'origen persa. També va ser farmacèutic i perfumer. La seva fama és deguda al llarg poema místic La conversa dels ocells, però també va escriure Memorial dels sants, un text en prosa sobre anècdotes de diversos místics musulmans, i el Llibre diví, de caire didàctic. La seva obra va influir de manera molt profunda tant en la poesia com en el sufisme persa posterior, dels quals és representant el conegut Jalal-ad-Din Muhàmmad Rumi.

RECOMANA: EZEQUIEL MIR

Si no lo buscas, lo encuentras

Paolo Scquizzato. Editorial Paulinas (2024)

L'autor proposa un itinerari de redescobriment del propi i autèntic jo, un retorn al centre, a la pròpia font interior, per mitjà de la pràctica de la meditació. Un itinerari que ens guia cap a la veritat de Déu passant pel desert del silenci interior. Per això cal mirar cap al nostre interior deixant-se transformar per l'acció de Déu present en el més íntim de nosaltres mateixos. Recomanat a aquelles persones que fan un camí de pregària a través de la meditació cristiana.

RECOMANA: LLUÍS AGUSTÍ

[is]creb

Institut Superior de Ciències
Religioses de Barcelona